

СИЛАБУС

СПЕЦИФІКА РОБОТИ АКТОРА ПЕРЕД КАМЕРОЮ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	4
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок»)	Лекції	-
Статус	Обов'язкова	Практичні	32
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	88
		Семестровий контроль	Залік - 8 сем.

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Черкасова Наталія Олександрівна, доцент
Профіль викладача	http://orcid.org/0000-0001-9813-2543
E-mail	kinonat.kh@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус навчальної дисципліни складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр». Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачі вищої освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Специфіка роботи актора перед камерою», складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Метою навчальної дисципліни є вивчення особливостей підготовки і роботи актора у кадрі, природи його існування, створення персонажу на екрані, засобів екранної виразності. Дисципліна спрямована на розширення уявлень про історію та практику аудіовізуальної творчості. Передбачено вивчення специфіки акторської діяльності над кожним етапом розробки і реалізації аудіовізуального задуму, особливостей образної мови, творчої спадщини видатних акторів і режисерів світового кінематографу, знакових українських фільмів у контексті часу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- еволюцію акторської майстерності у контексті світової кіноіндустрії;

- художню своєрідність провідних акторів українського і світового кінематографу;
- основні компоненти акторської майстерності в аудіовізуальній творчості;
- специфіку роботи актора на різних етапах розробки і реалізації аудіовізуального задуму;
- фахову термінологію у сфері аудіовізуального виробництва.

Уміти:

- аналізувати творчі задуми, виразні елементи авторського стилю провідних акторів і режисерів;
- володіти різними виконавськими манерами, творчими методиками у роботі над роллю.
- усвідомлювати взаємовпливи зображальних, візуальних, пластичних складових в акторській майстерності;
- концептуально аналізувати поточний репертуар з метою виявлення сучасних тенденцій розвитку жанрово-видових форм в сучасному аудіовізуальному просторі;
- застосовувати засвоєні методики фахової діяльності в практичній роботі.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей:**

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виразальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при

реалізації сценічного твору (проєкту).
ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

Перелік тем.

- Тема 1. Формування професії актора кіно.
- Тема 2. Візуальна мова німого кінематографу.
- Тема 3. Українські видатні актори німого періоду кінематографу.
- Тема 4. Своєрідність провідних акторів німого кінематографу.
- Тема 5. Світовий кінематограф і поява звуку. Криза зірок німого кінематографу.
- Тема 7. «Золотий вік Голлівуду»: видатні представники кіноіндустрії.
- Тема 8. «Українське поетичне кіно»: видатні актори і режисери, знакові фільми.
- Тема 9. Видатні актори європейського кінематографу.
- Тема 10. Принципи роботи актора на знімальному майданчику.
- Тема 11. Підготовка до кастингу, вимоги до створення автопроб.
- Тема 12. Виразні засоби екранної мізансцени. Робота режисера з актором над мізансценою.
- Тема 13. Підтекст на екрані, способи створення.
- Тема 14. Особливості роботи актора під час дубляжу, озвучування.
- Тема 15. Специфіка роботи актора у телевізійному серіалі.
- Тема 16. Специфіка роботи актора у телевізійних проєктах різних жанрово-видових форм.

Форми та технології навчання.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують практичні заняття, переглядають і аналізують аудіовізуальний контент різних жанрово-видових форм за темами. У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують запропоновані завдання.

Навчальні ресурси.

Навчання проводиться за допомогою проблемного викладу (обговорення, дискусія); системно-аналітичного, пояснювально-ілюстративного, частково-пошукового методів. Під час проведення практичних занять передбачається використання фрагментів фільмів різних жанрів, практичних робіт за темою, щоб здобувачі краще засвоювали матеріал, генерували нові ідеї. Для самостійної роботи використовуються навчальні посібники, аналітичні матеріали фахових сайтів, інформаційно-освітні ресурси Інтернету. У разі дистанційного навчання усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни матеріали викладені у системі дистанційного навчання MOODLE, заняття проводяться на платформі Zoom.

Система оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	незараховано зможливістю повторного складання
35–59	FX	незадовільно зможливістю повторного складання	

0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незараховано зобов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–A – відмінно - здобувач вищої освіти демонструє абсолютне розуміння матеріалу, сформованість і стійкість використовуваних умінь і навичок, високий рівень свідомого мислення та мовної підготовки при створенні художнього образу твору, наявність яскравої творчої інтерпретації літературного твору та високий рівень емоційного та змістовного наповнення, розкрито зміст матеріалу в повному обсязі, відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок, яскрава реалізація артистичних здібностей, що використовуються при публічній демонстрації

82–89–B – добре - вище середнього рівня, лише з незначною кількістю помилок, які здобувач вищої освіти легко зможе виправити після зауважень викладача, демонструє достатньо високий рівень свідомого мислення та мовної підготовки при створенні художнього образу твору без суттєвих недоліків та помилок, наявність адекватної реалізації авторського задуму та елементи власної інтерпретації художнього твору, достатньо високий рівень емоційного наповнення та творчої співпраці з викладачем, значна узгодженість, достатня сформованість вмінь і навичок, що використовуються при публічній демонстрації, але недостатня їх стійкість, зміст матеріалу розкрито досить точно і виразно

75–81–C – добре - в цілому правильна робота, здобувач вищої освіти демонструє розвинутий рівень свідомого мислення та належний рівень мовної підготовки при створенні художнього образу, але має незначні недоліки чи помилки, або деякі голосові вади, що можливо виправити при подальшому навчанні, адекватно реалізує авторський задум, але або не має власної інтерпретації, або вона непереконлива, частково не закріплено умінь та навички, можливі незначні помилки вербального ряду, достатній рівень емоційного наповнення та узгодженості з викладачем, навички та вміння, що використовуються при публічній демонстрації сформовані, але проявляються епізодично, матеріал донесено непогано, але моментами не досить виразно

64–74–D – достатньо задовільно - здобувач вищої освіти демонструє в цілому достатній рівень мовної підготовки, має достатній рівень емоційного наповнення художнього образу, власна інтерпретація відсутня, достатній рівень координації зауважень, демонструє достатню сформованість вмінь і навичок, що використовуються при публічній демонстрації але не має стабільності, умінь та навички ще не доведено до автоматизму, непогано, але зі значною кількістю недоліків, матеріал розкрито неточно і невиразно

60–63–E – задовільно - здобувач вищої освіти демонструє посередню мовну підготовку, наявні значні помилки у виконанні творів на вербальному рівні (інтонує, немає чіткої думки, проблеми з відчуттям ритму, в'яла дикція та погана артикуляція, недостатньо сформовані навички опорного змішано-діафрагмального дихання, голосові та діалектичні вади, що складно виправити, має посередні мовні навички та відсутність їх розвитку упродовж навчання), посередній рівень емоційного наповнення художнього образу та невиразна акторська робота, низький рівень координації зауважень, виконання задовольняє мінімальні критерії, суттєва кількість помилок, зміст матеріалу розкрито мінімально

35–59–FX – незадовільно (з можливістю повторного складання) - здобувач вищої освіти демонструє низький рівень мовно-технічної підготовки, наявні значні помилки при виконанні матеріалу, що спотворюють текст літературного твору, робить не виправдані зупинки, має значні голосові вади чи низький рівень мовних навичок і вмінь, але розуміє, що потрібно попрацювати над виконанням вправ перед тим, як перескласти, доопрацювати зміст та виразність матеріалу, неартистичне виконання

0–34–F – дуже незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) - програма не опанована, голосові навички, які здобувач вищої освіти не завжди контролює, сформовано на початковому рівні, необхідна серйозна подальша робота, обов'язковим є

повторний курс.

Інклюзивне навчання.

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у майстер-класах, творчих конкурсах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни.

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського».

Рекомендовані джерела.

1. Борис І.О. Специфіка роботи актора та режисера в українському поетичному театрі та кіно // Культура України. 2016. №54. С. 286-296.
2. Брюховецька Л.І. Іван Миколайчук. Київ, Видавничий дім «КМ Академія», 2004. 272 с.
3. Брюховецька Л.І. Своє/рідне кіно Леоніда Бикова. Київ, В-во «Задруга», 2010. 340 с.
4. Горевалов С., Десятник Г. Вступ до спеціальності «Кіно-, телемистецтво»: навчальний посібник. К. : КНУ, 2014. 132 с.
5. Горпенко В.Г. Функції кольору в кіно та телебаченні. Київ, 1999. 55 с.
6. Десятник Г. Від задуму до екрана: тексти лекцій. Київ : КНУ, 2015. 226 с.
7. Ілляшенко В. Книга режисури. Київ: Вік, 2002. 144 с.
8. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Київ: Видавничий дім «КМ Academia», 1999. 267 с.
9. Роднянський О. Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 408 с.
10. Ширман Р. Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас. Київ: ЗАТ Телерадіокур'єр», 2004. 200 с.
11. Шкляревський Г., Терещенко Ю. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. Київ: Альма-Прес, 2004. 320 с.

Інтернет ресурси.

Державне агентство України з питань кіно – URL: <http://dergkino.gov.ua/>
Національна спілка кінематографістів України – URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>
Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>
The Hollywood Reporter – URL: <https://www.hollywoodreporter.com/>
Variety – URL: <https://variety.com/>
Український онлайн-кінотеатр TakFlix – URL: <https://takflix.com/uk>
Офіційний сайт UA: Культура – URL: <https://culture.suspilne.media/>